

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové a soudců Kryštofa Horna a Jana Peroutky ve věci

žalobců:

a) V. P.

b) A. P.

oba bytem X

oba zastoupeni advokátem JUDr. Pavlem Kiršnerem
sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2

proti

žalovanému:

Krajský úřad Středočeského kraje
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2021, č. j. 117495/2021/KUSK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobci se společnou žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl společné odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Příbram (dále jen „stavební úřad“) ze dne 10. 2. 2021, č. j. MeUPB 21576/2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad zamítl žádost

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

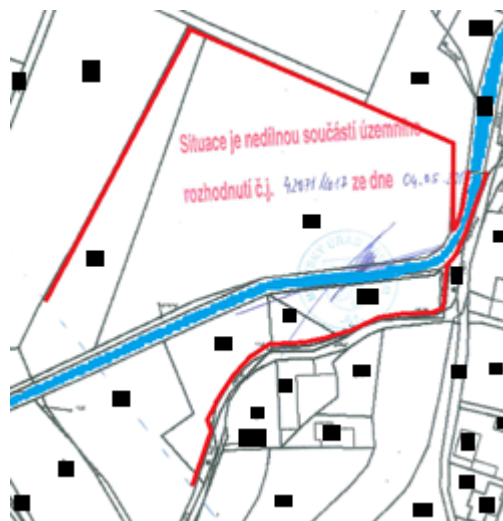
žalobců o dodatečné povolení stavby oplocení na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH a XCH v katastrálním území X.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

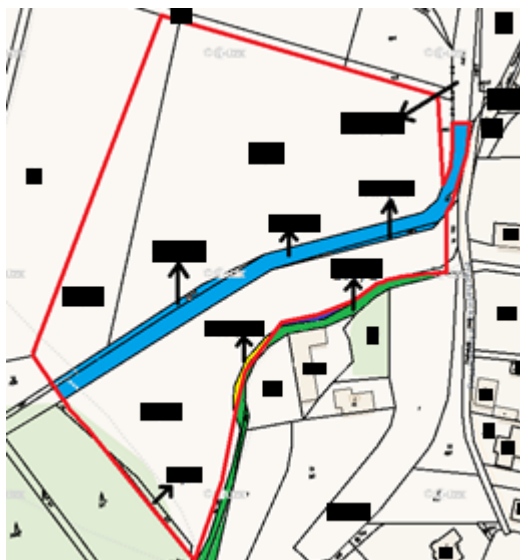
2. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
3. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
4. Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem vyslovili implicitní souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Průběh správních řízení

5. Stavební úřad vydal dne 4. 5. 2017 k žádosti žalobců územní rozhodnutí č. j. MeUPB 42071/2017 (dále jen „územní rozhodnutí“), kterým umístil stavbu oplocení na shora vyjmenovaných pozemcích žalobců v katastrálním území Z. Stavba měla být provedena v souladu s grafickou přílohou územního rozhodnutí, která obsahovala nákres umísťovaného oplocení a která byla nedílnou součástí tohoto rozhodnutí. S umístěním oplocení zakresleného v grafické příloze územního rozhodnutí vyjádřily před vydáním rozhodnutí souhlas dotčené orgány. S realizací oplocení souhlasil příslušný orgán ochrany přírody, neboť oplocením neměla být (oproti prvotní žádosti žalobců) přehrazena cesta vedoucí po pozemku parc. č. X, a měl tak být zachován volný průchod po této pěšině vedoucí takřka prostředkem oplocovaného území. Rovněž příslušný orgán územního plánování s oplocením souhlasil, neboť stavbou neměl být zasažen koridor pro plánovanou pozemní komunikaci (dle územně plánovací dokumentace veřejně prospěšná stavba DI X). Také orgán státní správy lesů neměl proti realizaci stavby námitek. Územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 5. 2017.
6. Níže soud připojuje výřez z grafické přílohy územního rozhodnutí. Červenou čarou (kterou soud oproti grafické příloze územního rozhodnutí pouze zvýraznil) je zakreslena stavba umísťovaného oplocení. Modře je zvýrazněn pozemek parc. č. XA ve vlastnictví žalobců a na sever od tohoto pozemku toutéž barvou rovněž navazující pozemek parc. č. XB ve vlastnictví města Příbram. Po těchto pozemcích údajně vede veřejností využívána pěšina [původně modrá turistická stezka, kterou Klub českých turistů (dále jen „KČT“) k žádosti žalobců „odklonil“ mimo oplocované území]. Jak z nákresu vyplývá, na hranici uvedených pozemků nemělo být oplocení postaveno, a pěšina tak neměla být v tomto místě přehrazena. Dále se z nákresu podává, že při jihozápadní straně území mělo oplocení zůstat zcela „otevřené“. Tenká přerušovaná čára, u níž je oplocení zakončeno, představuje hranici koridoru územním plánem předvídané pozemní komunikace.

7. V listopadu 2018 zahájil stavební úřad řízení o odstranění stavby oplocení. V rámci následného místního šetření stavební úřad konstatoval, že stavba oplocení je zčásti provedena v rozporu s územním rozhodnutím. Protože žalobci podali dne 12. 12. 2018 podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), žádost o dodatečné povolení stavby, stavební úřad řízení o odstranění stavby přerušil.
8. Níže soud připojuje výřez z katastrální mapy, do níž červenou čarou zakreslil (podle situačního výkresu, který je součástí správního spisu) oplocení v již realizované podobě. Je patrné, že provedené oplocení zjevně neodpovídá grafické příloze územního rozhodnutí. Žalobci jednak oproti územnímu rozhodnutí oplocení postavili i na hranici pozemků parc. č. XA a parc. č. XB, čímž na severní straně přehradili existující pěšinu, jednak stavbu oplocení při jihozápadní straně výrazně „prodloužili“ směrem k lesu (vyobrazenému světle zelenou barvou), čímž zasáhli do koridoru plánované pozemní komunikace DI X. Oproti územnímu rozhodnutí v tomto místě navíc oplocené území zcela „uzavřeli“ (čímž přehradili pěšinu vedoucí po pozemku parc. č. XA i z jihozápadní strany). Oplotili přitom i lesní pozemek parc. č. XC. Konečně se žalobci při stavbě oplocení odchýlili oproti územnímu rozhodnutí i při hranici pozemků parc. č. XD a č. XE. Zatímco územní rozhodnutí počítalo s tím, že se úzký pozemek parc. č. XD (zvýrazněný žlutou barvou) bude nacházet vně oploceného území, žalobci jej zahrnuli dovnitř. Tato stavba tedy byla realizována v těsné blízkosti pozemku parc. č. XE, protože byla v podstatě přehrazena cesta vedoucí po pozemku parc. č. XF, jakož i po navazujících pozemcích, které jsou shodně v katastru nemovitostí vedeny jako „ostatní komunikace“ (tyto pozemky soud zvýraznil zelenou barvou). Modrou barvou pak soud zvýraznil pozemky, kudy má dle vyjádření orgánů územního plánování procházet veřejně prospěšná stavba S. (tato stavba má v podstatě tedy procházet v trase pěšiny, k níž se vyjadřoval orgán ochrany přírody v územním rozhodnutí a která měla původně zůstat pro veřejnost průchozí – k tomu více níže).

9. K dodatečně povolované stavbě se v rámci řízení o žádosti žalobců vyjádřily dotčené orgány. V závazném stanovisku ze dne 8. 7. 2020, č. j. MeUPB 66023/2020/OŽP/Bí, uvedl odbor životního prostředí Městského úřadu Příbram (v souvislosti s tímto závazným stanoviskem dále jen „**orgán státní správy lesů**“), že nesouhlasí s umístěním oplocení na pozemku parc. č. X, který je pozemkem určeným k plnění funkce lesa. Stavba plotu je navržena tak, že pozemek se stane součástí žalobci chystaného výběhu pro hospodářská zvířata. Les je však z důvodů vlastnických práv zakázáno oplocovat a není v něm ani možné pást dobytek. Oplocení je tak v tomto místě v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona č. 289/1995 Sb., o lesích.
10. Nesouhlas s dodatečně povolovanou stavbou oplocení vyjádřil tentýž odbor Městského úřadu Příbram (v této souvislosti dále jen „**orgán ochrany přírody**“) dále v závazném stanovisku ze dne 27. 7. 2020, č. j. MeUPB 59999/2020/OŽP/KrL. Orgán ochrany přírody své stanovisko vydal na základě § 63 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, podle kterého není mimo zastavěné území dovoleno zřizovat nebo rušit veřejně přístupné účelové komunikace, stezky a pěšiny bez souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody. Orgán ochrany přírody uvedl, že při posuzování žádosti vycházel mj. z předložených podkladů, ze znalosti dotčené lokality a z předchozích šetření. Po pozemku parc. č. XA prochází – jak vyplývá z přehledu jím vedeného podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny – „*stezka a pěšina ev. č. X (zčásti účelová komunikace X u, zčásti stezka a pěšina a lesní cesta z ul. P. do ul. N. P.)*“. Pozemek je prokazatelně dlouhodobě využíván veřejností jako veřejně přístupná stezka a pěšina, o čemž svědčí i zápis pozemku parc. č. XA, jakož i navazujících pozemků parc. č. XB, XC, XD v katastru nemovitostí jako druh pozemku „ostatní plocha“ se způsobem využití „ostatní komunikace“. Dle orgánu ochrany přírody by ponecháním oplocení na pozemku parc. č. XA došlo k zamezení volného průchodu po stezce, což by bylo v rozporu s veřejným zájmem.
11. V závazném stanovisku ze dne 12. 10. 2020, č. j. MeUPB 91337/2020, se k žádosti o dodatečné povolení stavby vyjádřil rovněž odbor stavební úřad a územní plánování Městského úřadu Příbram (v souvislosti s tímto závazným stanoviskem dále jen „**orgán územního plánování**“). Rovněž tento dotčený orgán dospěl k závěru o nepřípustnosti stavby oplocení v podobě, jak jej žalobci realizovali. Důvodem jeho nesouhlasného závazného stanoviska byla skutečnost, že na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD má být podle územního plánu realizována veřejně prospěšná stavba – silniční propojení Z. – R. – Z. (DIX).

Na pozemcích parc. č. XA, XC, XD a XE pak má být podle územního plánu obnovena veřejně prospěšná stavba – trasa S.

12. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 10. 2. 2021 stavební úřad žádost žalobců o dodatečné povolení stavby zamítl s ohledem na nesouhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů.
13. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobci uvedli, že nesouhlasí se závazným stanoviskem orgánu ochrany přírody. Uvedli, že KČT souhlasil s přeložením modré pěší turistické trasy z pozemků žalobců, aby nebyla jejich vlastnická práva zasažena. Tuto skutečnost nebere orgán ochrany přírody v potaz a vychází pouze z jakési evidence, která se zakládá „na informacích získaných v průběhu totalitního režimu a zcela odporují nynějšímu stavu v lokalitě“. Dle žalobců není veřejným zájmem to, aby si několik málo osob neoprávněně zkracovalo cestu ke svým nemovitostem přes pozemky žalobců. Stavební úřad nezkoumal, zda jde o stezku či pěšinu dle platných a účinných právních předpisů. K odvolání žalobci přiložili stanovisko KČT ze dne 3. 1. 2017 s informací o „přeložení“ modré turistické pěší stezky mimo pozemky žalobců, jakož i se zákresem turistické stezky v původní i nové trase.
14. V rámci odvolacího řízení si žalovaný v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu vyžádal od svých odborů coby správních orgánů nadřízených dotčeným orgánům potvrzení či změnu závazných stanovisek.
15. **Nadřízený orgán státní správy lesů** (oddělení zemědělství a lesnictví odboru životního prostředí a zemědělství žalovaného) potvrzení či změnu závazného stanoviska s ohledem na obsah odvolání nevydal (proti obsahu závazného stanoviska orgánu státní správy lesů odvolání nesměřovalo).
16. **Nadřízený orgán ochrany přírody** (oddělení ochrany přírody a krajiny odboru životního prostředí a zemědělství žalovaného) v potvrzení závazného stanoviska ze dne 18. 8. 2021, č. j. 103509/2021/KUSK, uvedl, že ochrana veřejně přístupných stezek a pěšin je veřejným zájmem a vlastníci pozemků, po nichž stezka či pěšina probíhá, musí jejich užívání veřejností strpět. Po pozemku parc. č. XA pěšina probíhá. Pro vlastníka pozemku by nemělo být „nepřekonatelným problémem tuto cestu i nadále akceptovat a své pozemky oplotit při zachování této historicky podložené cesty“. Ta má být zakreslena již v mapě z roku 1952. V daném případě se nejedná o zájem několika mála osob, kteří si neoprávněně zkracují cestu ke svým nemovitostem přes pozemky žalobců, ale o historicky daný stav. Podstatné je to, že orgán ochrany přírody stezku (pěšinu) eviduje v *Přehledu veřejně přístupných cest, účelových komunikací, stezek a pěšin*. Dále nadřízený orgán ochrany přírody upozornil na to, že přeložení modré pěší turistické trasy mimo pozemky žalobců „nemá žádnou souvislost s projednávanou veřejnou cestou, [orgánem ochrany přírody] evidovanou pod č. X“.
17. **Nadřízený orgán územního plánování** (odbor územního plánování žalovaného) dne 15. 6. 2021 v potvrzení závazného stanoviska č. j. 071021/2021/KUSK závazné stanovisko orgánu územního plánování rovněž aproboval.
18. O odvolání rozhodl žalovaný dne 21. 9. 2021 napadeným rozhodnutím tak, že jej s ohledem na negativní závazná stanoviska dotčených orgánů v souladu s § 149 odst. 6 správního řádu zamítl.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

19. Žalobci v žalobě předně v obecnosti uvádějí, že nesouhlasí se závěrem orgánů ochrany přírody, podle kterých přes jejich pozemky prochází stezka a pěšina ev. č. X a že „dotčené

pozemky“ (v žalobě blíže nespecifikované) jsou prokazatelně a dlouhodobě využívány veřejností jako veřejně přístupná stezka a pěšina. Dále žalobci uvádějí, že pro účely posouzení otázky existence pěšiny/stezky nepostačuje „*vycházení z předložených podkladů a znalosti dotčené lokality*.“ Domnívají se rovněž, že smyslem § 63 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je ochrana volného přístupu do krajiny při respektování vlastnických práv k pozemkům. Dané ustanovení naopak nemá sloužit k pouhému „*zkracování si cesty sousedů přes vlastníkův pozemek*“. V této souvislosti žalobci připomínají, že si vyžádali stanovisko od KČT, který reagoval „s pochopením“ a přislíbil modrou turistickou stezku „přeložit“ mimo „předmětný pozemek“ (v žalobě opět blíže nespecifikovaný). Žalobci se domnívají, že správní orgány nezhodily, zda je skutečně třeba více chránit stezku s údajným veřejným zájmem, nebo vlastnické právo žalobců, a postupovaly tak neproporcionálně. Ve stručnosti žalobci rovněž uvádějí, že nesouhlasí s názorem orgánu státní správy lesů, že lesní pozemek parc. č. X bude využíván k jinému využití než k plnění funkcí lesa. Napadené rozhodnutí mají žalobci za nezákonné, neboť správní orgány nezjistily řádně skutkový stav věci. Mají je dále za nepřezkoumatelné, jelikož stavební úřad prvostupňové rozhodnutí dostatečně neodůvodnil, a tuto vadu nezhojil ani žalovaný.

20. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že stezka ev. č. X je evidována v *Přehledu veřejně přístupných cest, účelových komunikací, stezek a pěšin*, což je dostatečný podklad prokazující existenci této stezky. Závěr o existenci stezky je dále možné učinit na základě způsobu využití pozemku v katastru nemovitostí. Stezku lze pozorovat rovněž na ortofotomapách. K námitce, že KČT přislíbil přeložit turistickou trasu mimo pozemky žalobců, žalovaný uvedl, že původní trasa pěší turistické stezky naopak dokládá, že po pozemcích žalobců pěšina vedla a vede i nadále. Pouhým přeložením turistické stezky nedošlo ke zrušení pěšiny. To je možné pouze za zákonem stanovených podmínek.

Posouzení žaloby

21. Předmětem nyní projednávané věci je již realizovaná stavba oplocení, které bylo provedeno odchýlně od dříve vydaného pravomocného územního rozhodnutí. Jak žalobci uvádějí v žalobě, snažili se žádostí o dodatečné povolení stavby uvést do souladu faktický stav oplocení se stavem právním.
22. Jak vyplývá z již výše rekapitulovaného správního spisu, ve věci se z hlediska jimi bráněného veřejného zájmu vyjádřily a závazné stanovisko k žádosti uplatnily dotčené orgány na třech úsecích veřejné správy – jednalo se o orgán ochrany přírody včetně jemu nadřízeného orgánu ochrany přírody, orgán státní správy lesů a orgán územního plánování včetně jemu nadřízeného orgánu územního plánování. Všechna závazná stanoviska byla negativní. Stavební úřad a posléze žalovaný žádosti žalobců o dodatečné povolení stavby nevyhověl právě s ohledem na to, že dotčené orgány z různých důvodů se stavbou oplocení nesouhlasily. Naproti tomu v územním řízení byla závazná stanoviska těchto dotčených orgánů kladná. Je tak zřejmé, že nepřípustnost stavby spatřují dotčené orgány právě jen tam, kde se stavba od územního rozhodnutí odchyluje – pouze v tomto rozsahu je existence stavby podle nich v rozporu se zájmy, jejichž ochrana byla dotčeným orgánům svěřena.
23. Právě zpochybnění závěrů plynoucích ze závazných stanovisek je jádrem žalobní argumentace (jakkoliv se jedná o argumentaci v skutku mělkou a převážně zcela mimoběžnou s důvody napadeného rozhodnutí – k tomu viz níže). Soud v této souvislosti připomíná, že závazné stanovisko vydané dle § 149 správního řádu není samostatně přezkoumatelným rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že je však závazným podkladem

konečného rozhodnutí, je soudní ochrana před jeho zprostředkovanými dopady (účinky) umožněna v rámci přezkumu konečného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. [srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 - 113, č. 2434/2011 Sb. NSS].

24. **Orgány územního plánování** vydaly ve věci negativní závazné stanovisko z důvodu, že na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD má být podle územního plánu realizována veřejně prospěšná stavba – silnice (hranice koridoru je na prvním obrázku naznačena přerušovanou čarou) Pozemky parc. č. XA, XC, XD a XE jsou pak podle územního plánu dotčeny veřejně prospěšnou stavbou S. Byť orgány územního plánování vyjádřily své záporné stanovisko ke stavbě jako celku, je evidentní, že rozpor s územním plánem spatřovaly pouze v té části oplocení, kde tato stavba zasahuje do koridoru pro plánovanou pozemní komunikaci, a dále pak v té části oplocení, kde po jeho postavení došlo k přehrazení plánované veřejně prospěšné stavby S., tj. k přehrazení pěšiny vedoucí prostředkem oploceného území, kudy původně vedla modrá pěší turistická trasa. Žaloba však neobsahuje jedinou námitku, kterou by žalobci proti závěrům orgánů územního plánování o nesouladu dodatečně povolované stavby s územně plánovací dokumentací brojili.
25. **Orgán státní správy lesů** vydal ve věci negativní závazné stanovisko pro nesouhlas s oplocením pozemku parc. č. X, neboť se jedná o pozemek určený k plnění funkce lesa. Dle uvedeného dotčeného orgánu proto tento lesní pozemek nemůže sloužit jako výběh pro hospodářská zvířata a nemůže být ani oplocen. Proti závěrům plynoucím z tohoto závazného stanoviska žalobci v odvolání nenamítali nic a v žalobě uvedli v naprosté obecnosti pouze to, že s názorem orgánu státní správy lesů, že by pozemek parc. č. X měl být využíván k jiným účelům než k plnění funkce lesa, nesouhlasí. Soud předně uvádí, že pokud mají žalobci za to, že pozemek může být oplocen, měli se proti závaznému stanovisku orgánu státní správy lesů ohradit již v odvolání, aby se ke stavbě a k její přípustnosti z hlediska požadavků zákona o lesích a případně jiných právních předpisů mohl vyjádřit rovněž nadřízený správní orgán orgánu státní správy lesů. Žalobci tento žalobní bod předurčili k neúspěchu už jen tím, že s touto námitkou neseznámili prostřednictvím žalovaného orgánu, který by byl příslušný k potvrzení či změně závazného stanoviska. Není totiž rozhodně úlohou soudu, aby – s ohledem na zásadu subsidiarity správního soudnictví – posuzoval, zda pozemek parc. č. X může být oplocen, či nikoliv, když to předtím neučinil z důvodu pasivity žalobců správní orgán nadřízený orgánu státní správy lesů.
26. Pouze nad rámec nezbytného odůvodnění pak soud ve vztahu k této námitce dodává, že právní úpravou je deklarováno právo každého na volný přístup do lesů, ať už jde o lesy ve vlastnictví veřejném nebo soukromém (§ 19 zákona o lesích). Jde v podstatě o omezení vlastnického práva povahy věcného břemene *ex lege*. S tím pak souvisí povinnost vlastníků lesních pozemků zdržet se jejich oplocování (§ 32 odst. 7 zákona o lesích). Zákaz se netýká lesních školek, oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří a oplocení obor nebo farmových chovů zvěře [tou se podle § 2 písm. b) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, rozumí „*obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů*“, a to pouze savců a ptáků taxativně vypočtených v následujících písmenech c) a d)]. Jak ale soud již konstatoval, námitka žalobců je naprosto obecná a nicneříkající. Žalobci vyslovují pouhý nesouhlas s hodnocením orgánu státní správy lesů, ale nijak už nekonkretizují, v čem je podle jejich názoru posouzení dotčeného orgánu chybné. Z ničeho neplyne, že by žalobci hodlali lesní pozemek oplocit pro některý z účelů, na který se zákaz oplocení nevztahuje – např. že by hodlali pozemek (společně s dalšími pozemky pod

společným oplocením) využívat k farmovému chovu zvěře. Nijak ani nevyvrací poznámku orgánu státní správy lesů o tom, že žalobci oplocením vymezili výběh pro hospodářská zvířata. Ze všech uvedených důvodů je zjevné, že v naprosto obecné rovině vyjádřený nesouhlas žalobců s posouzením věci orgánem státní správy lesů nemůže soud vést k závěru, že tento dotčený orgán posoudil již realizovaný záměr z hlediska jím bráněného veřejného zájmu chybně.

27. **Orgány ochrany přírody** nesouhlasily s dodatečným povolením stavby proto, že již realizovaným oplocením byla přehrazena stezka, resp. pěšina vedoucí mj. po pozemku parc. č. X. V této souvislosti soud uvádí, že podle § 63 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny platí, že „[v]eřejně přístupné účelové komunikace, stezky a pěšiny mimo zastavěné území není dovoleno zřizovat nebo rušit bez souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody. Obce vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách v obvodu své územní působnosti.“ Z uvedeného ustanovení vyplývá, že s provedením stavby, v jejímž důsledku dojde k faktickému zániku stezky či pěšiny (a takovou stavbou je typicky právě oplocení, kterým je znemožněn veřejnosti průchod po dané cestě) musí vyslovit orgán ochrany přírody souhlas.
28. Žalobci mají oproti správním orgánům za to, že přes jejich pozemky veřejnosti přístupná pěšina či stezka, jejíž zrušení by muselo předcházet souhlasné stanovisko orgánů ochrany přírody a krajiny, nevede. Připouští, že po pozemcích dříve vedla modrá pěší turistická trasa, kterou ale KČT k žádosti žalobců přeložil mimo jejich pozemky. Námitka, že po pozemcích pěší turistická trasa nadále již neprobíhá (žalobci tento argument vznesli již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí), ale jasně svědčí o nepochopení toho, k čemu, tj. k jaké stezce, resp. pěšině orgány ochrany přírody v řízení o dodatečném povolení stavby své stanovisko vlastně uplatňovaly, a jedná se tak o argumentaci zcela míjející skutkový stav věci. Orgány ochrany přírody v řízení o dodatečném povolení stavby vyjádřily nesouhlas se zrušením cesty ev. č. XA, která má vést dle příslušné evidence mj. po pozemku parc. č. XB [vyznačeném na (druhém) obrázku výše žlutou barvou], tj. v podstatě při jihovýchodním kraji oplocení. Právě stavbou oplocení došlo při hranici pozemků parc. č. XB a č. XA k „uskřípnutí“ stávající cesty ke kamenné zdi, kterou je obehnan pozemek parc. č. XA (srov. fotografie založené ve správním spisu, pořízené v rámci řízení o odstranění stavby). Žalobci naproti tomu evidentně mají za to, že se orgány ochrany přírody ve svých závazných stanoviscích uplatněných v řízení o dodatečném povolení stavby vyjadřovaly k cestě, která má vést po pozemku parc. č. XC (tj. v podstatě prostředkem oploceného území), po němž v minulosti vedla modrá pěší turistická stezka (srov. zakres původní a nové trasy této stezky připojený k odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nebo přílohu připojenou k podání žalobců na č. l. 19 správního spisu – část územní řízení). Toto nepochopení pramení zřejmě ze skutečnosti, že v průběhu územního řízení orgány ochrany přírody skutečně uplatňovaly závazné stanovisko k cestě vedoucí po pozemku parc. č. XC. Argumentují-li tedy žalobci v žalobě, že KČT „přislíbil část modře značené pěší turistické trasy Příbram – Vysoká Pec přeložit mimo předmětný pozemek“, zjevně se vyjadřují k cestě, ke které orgány ochrany přírody v řízení o dodatečném povolení stavby závazné stanovisko nadále již (z důvodů soudu neznámých) neuplatňovaly. Ostatně nadřízený orgán ochrany přírody v potvrzení závazného stanoviska naznačil, že argumentace žalobců je mimoběžná s důvody, pro které nesouhlas orgánu ochrany přírody aproboval – uvedl, že mezi pěší modrou turistickou trasou a stezkou a veřejnou cestou ev. č. XA není „žádná souvislost“.

29. Kromě výše uvedeného a pro žalobu zcela fatálního deficitu argumentace žalobci ale nepřišli ani s žádnými dalšími tvrzeními, která by byla způsobila soud dovést k závěru, že správní orgány otázku existence stezky, resp. pěšiny na pozemku parc. č. XA (pokud by soud odhlédl od skutečnosti, že žalobci se svojí procesní obranou mířili evidentně „mimo“) vyhodnotily chybně. Orgán ochrany přírody uvedl, že při posuzování věci vycházel ze znalosti dotčené lokality a z předchozích šetření. Uvedl, že po pozemku parc. č. XA vede stezka a pěšina, která je evidována pod ev. č. XB. O tom, že je tento pozemek prokazatelně dlouhodobě využíván veřejností jako veřejně přístupná stezka a pěšina, pak dle jeho přesvědčení svědčí i zápis pozemku parc. č. XA, jakož i navazujících pozemků v katastru nemovitostí jako druh pozemku „ostatní plocha“ se způsobem využití „ostatní komunikace“. Nadřízený orgán ochrany přírody doplnil, že tato *historicky podložená cesta* je zakreslena již mapě z roku 1952. Soud k tomu dodává, že ve správním spisu jsou založeny fotografie, které byly pořízeny v rámci řízení o odstranění stavby, jakož i letecká mapa. Z těchto podkladů, které zachycují stav v terénu v blízkosti pozemku parc. č. XB obehnaného kamennou zdí, se podává existence stezky o šířce zhruba osobního automobilu.
30. Proti uvedené argumentaci orgánů ochrany přírody žalobci uvedli pouze to, že nepostačuje „*vycházení z předložených podkladů a znalosti dotčené lokality*“ a že smyslem ustanovení § 63 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny „*je ochrana volného přístupu do krajiny při respektování vlastnických práv k pozemkům.*“ Dle žalobců neměl zákonodárce „*na mysli případy zkracování si cesty sousedů přes vlastníkův pozemek.*“ Správním orgánům pak žalobci vytýkají, že nepřistoupily k testu proporcionality, aby zvážily, „*zda je skutečně třeba více chránit stezku/pěšinu/cestu s údajným veřejným zájmem, než vlastnické právo žalobců.*“ Žalobci však neformulovali jediný relevantní argument na podporu tvrzení, že po jejich pozemcích žádná stezka, resp. pěšina ve smyslu § 63 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nevede. I když uvádí, že se závěrem orgánů ochrany přírody a krajiny nesouhlasí, současně však naopak připouští, že jejich pozemky jsou k průchodu veřejností využívány, tedy že v terénu nějaká pěšina fakticky vede, což dle názoru soudu bezpečně vyplývá i z fotodokumentace která je součástí správního spisu a kterou žalobci nikterak nerozporovali. Naznačují-li však žalobci, že pěšina, resp. stezka vedoucí po jejich pozemcích není nezbytná, neboť ji veřejnost využívá pouze ke zkracování si cesty, uvádí soud v obecnosti odpovídající obecnosti žalobních bodů, že smyslem § 63 je veřejná přístupnost krajiny a že pěšina, resp. stezka ve smyslu § 63 odst. 1 nemusí – na rozdíl od veřejně přístupných účelových komunikací – nemusí nutně splňovat požadavek na nezbytnou komunikační potřebu. Žalobci dále už nijak nekonkretizují, co mají příslušné správní orgány zohledňovat při úvaze o tom, zda po jejich pozemcích vede stezka, resp. pěšina dle uvedeného ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, či nikoliv, a co v nyní projednávané věci opomněly hodnotit. K tomu soud poznamenává, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační a od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Rozšířený senát v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, konstatoval, že „[s]myslem uvedení žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným – nicméně srozumitelným a jednoznačným – vymezením skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věci zabývat.“ Míra precizace žalobních bodů pak dle rozšířeného senátu do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Není úlohou soudu, aby za žalobce spekulativně domýšlel argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které

žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta. V nyní projednávané věci soud dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby, a to především proto, že se žalobci předkládané argumenty zjevně míjejí s důvody nesouhlasného závazného stanoviska orgánů ochrany přírody, a tedy i důvody napadeného rozhodnutí. I kdyby však soud odhlédl od toho, že se žalobci v žalobě vyjadřují ke zcela jiným pozemkům (tedy ke zcela jiné cestě) než správní orgány a pokusil se žalobní body „naroubovat“ k pozemkům, ke kterým se orgány ochrany přírody ve skutečnosti vyjadřovaly, přesto by zcela vágní argumentace žalobců oproti důvodům napadeného rozhodnutí neobstála.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

31. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost a ostatně je ani nepožadoval.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www. nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

Praha 18. prosince 2023

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu